

Posamezne številke: Na-
radne Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po št. 10.—, za ino-
mesestva D 18.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkaznice D 10.—.
Inserati po dogovoru.

Naroda se pri upravi TABORA*,
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini!

TABOR

Posamezne številke: Na-
radne Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, 1. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. Št. št. poštno-telegrafni ra-
čun št. 11.797.

Na naročila brez denarja se ne
zbra. — Rokopis se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, torek 25. julija 1922.

Številka: 165.

Malim epigonom veli- kega naroda!

Pod tem naslovom pri-
naša zagrebška »Slobodna
Tribuna« v 236. številki hr-
vatsko poslanico Italijanom,
odgovor na neizrečeno sramo-
tenje in blatenje našega na-
roda v Julijski Krajini, ob-
javljeno v listu »L' Illustra-
zione Italiana« in ker je to
stotako tudi poslanica nas
Slovencev in sploh vseh Ju-
goslovenov, jo priobčujemo s
polnim odobravanjem tudi
mi.

Italijansko divjaštvo je našlo zopet
nov način, da poniža in obliči naš na-
rod pod njegovim jarmom. Naše ob-
činske predstojnike so prisilili, da so
nosili na Krn kamenje za italijanski
spomenik, ki so ga po italijanskih tr-
ditvah porušili Slovenci v Italiji, v
resnici pa ga je razdrila strela z neba.
Ta »kulturna« narod ni uvedel pre-
iskave, da bi ugotovil krivdo Sloven-
cev; dovolj je bil samo alarm pocestno
fakinaže, da se oni del našega naroda
okrivi in osramoti.

Naj bo tudi to! V naših srelihi vre,
a to vročo kri bodo prej ali slej obču-
tili tudi oni! Če tudi se med seboj pre-
tekamo, a eno naj si zapomnijo oni
tam preko Soče, da se v enem nikdar
nismo in se ne bomo razločevali: v ne-
strupnem pričakovanju časa, ko se bo-
mo zopet sešli na — Caporetto! Po-
znamo vojne sposobnosti enega in dru-
gega naroda, pa dvomimo, če se bodo
junaki s Caporetta ustavili na Piavi,
kjer so jih pred četami trhle Avstrije
zastavile in rešile pomožne čete Fran-
coje in Anglije; vemo pa, da bo na
njihovih plečih živžgal korobač naše-
ga naroda, oznanjajoč rešitev in ma-
ščevanje naših zaslužjenih bratov za
vse pretrpljene krivice — pa tudi za
to zadnjo sramoto.

Vedite, da je to zaobljuba celega
našega naroda!
Takrat vas bomo spomnili tudi na
ta spomenik.

S čim se pravzaprav ponašajo pri-
tlikavi Italijani? — Italijani dvajsete-
ga stoletja? Mar z onimi par sto veli-
kimi možmi in velikimi deli — minu-
losti? Velikost naroda se ne meri po
delih onih par izvoljencev, temveč po
njegovi psihi: v obnašanju, časti in
poštenosti celega naroda. Koliko spo-
štovanja pač zasluži narod, ki obožuje
omega D'Annunzia, ki je moral radi
perverzности in drugih skandalov po-
begniti iz lastne domovine, ki jo je po
tem v tužini proklinjal? Ali narod, ki
je v parlament enoglasno volil člane
razbojniških tolpi in vlomilce? Ali na-
rod, ki vodi svoje sinove v kletkah
pred sodišče? Ali narod, kjer v vele-
mestih tisoči lačnih prosijo z eno roko
milosčino, v drugi pa skrivajo bodala?
Ali narod, čegar tisoči vojakov ne mo-
rejo zavzeti postojanke, ki jo brani le
par sto mož tuje vojske? Kakšen je
ponos naroda, ki dviga spomenik ravn-
o tam, kjer so ga izdali celi polki last-
ne armade? Narod ki zažiga domove
in kulturne institucije naroda, ki je
prišel v njegovo robstvo po vsaki dru-
gi zaslugi, in junaštvu samo ne itali-
janski?

Kje so te zmage Italijanov? Kje so
oni res zmagali? Italijane je reševal
in osvobodil ves svet — sami so za
svoje osvobodjenje napravili najmanj
Ali ni krasno italijansko junaštvo!

A italijanska mož-beoda? Skozi
desetletja so bili zavezniki Nemčije in
Avstrije, kjer so nas pomagali izmoz-
gavati in tlačiti! Pri prvi ugodni pri-
liki pa so svoje zavezniške izdali in jih
zapustili, samo da napravijo dobro

Pašić odpotoval na Bled.

Poslanik Balugđić klican h kralju. — Iz ministrske seje.

Beograd, 24. julija. Ministrski
predsednik Pašić je odpotoval včeraj
na Bled, da poroča kralju o sporazu-
mu z Italijo. Obenem mu predloži listo
kandidatov za državni svet.

Beograd, 24. julija. (Izvirno.)
Včeraj je odpotoval naš poslanik Ba-
lugđić iz Aten, ker je poklican h kra-
lju na posvetovanje. Prinesel je tudi
naši kraljici pozdrave, njene sestre
kneginje Elizabete, koje zdravstveno

stanje se je ustalilo. Temu obisku se
pripisuje velika važnost.

Beograd, 24. julija. (Izvirno.)
Včeraj se je vršila seja ministrskega
sveta, ki je trajala od 10. do 13. ure.
Razpravljalo se je o zadevah raznih
resortov. Na dnevnem redu je bilo tudi
vprašanje sporazuma z Italijo, ki pa
se je moralo radi odsotnosti zunanjega
ministra dr. Ninčiča preložiti do pri-
hodnje seje.

Lloyd George in Poincaré se sestaneta 1. avgusta.

Pariz, 24. julija. (Izvirno.) Mini-
strski predsednik Lloyd George se se-
stane brzkone 1. avgusta v Londonu s
francoskim ministrskim predse-
dnikom Poincaréjem. Razen o moratoriju
in reparacijah bosta na željo angleške
vlade razpravljala tudi o avstrijskem

vprašanju. Poincaréja bodo spremljali
politični ravnatelj francoskega zuna-
njega ministrstva grof Perotti, zuna-
nji minister de Lastayre in strokov-
njaki za vsako posamezno vprašanje,
ki se bo obravnavalo. Lloyd Georgea
pa lord Balfour in sir Robert Horne.

SE VAŽNE POLITIČNE KONFE- RENCE.

London, 24. julija. (Izvirno.) Di-
plomatski poročevalci »Daily Maila«
poročajo, da se v kratkem sestanejo an-
gleški in belgijski ministri v svrhu
razgovora glede reparacij. Tem razgo-
vorom se pritegnejo tudi italijanski
ministri, kakor hitro se bo novi itali-
janski kabinet mogel baviti s to za-
devo.

ITALIJANI SE BOJE ZA JUŽNO TIROLSKO.

Rim, 23. julija. (Izvirno.) »Tribu-
na« poroča iz Pariza, da je konferenca
veleposlanikov soglasno sprejela pred-
log grofa Sforze naj se ukrenejo v
Berlinu kolektivno potrebni koraki,
da se prepreči v časopisju agitacija in
propaganda anarhističnega društva na
Bavarskem za združitev Tirolske z
južno Tirolsko, ki je pripadla Italiji.

NEMSKE GARANCIJE.

Berlin, 22. julija. (Izvirno.) V
odgovoru, ki ga je sprejel danes pred-
sednik delegacije garancijskega odbo-
ra v Berlinu na noto garancijskega
odboja glede rezultatov posvetovanja
z nemškimi zastopniki o preizkušnji
dohodkov in izdatkov ter dolgov, ka-
kor tudi o odredbah proti pobegu ka-
pitala in statističnih podatkov, je izja-
vil državni kancelar, da je Nemčija
voljna uvesti za dobo moratorija vse
predvidene mere.

ORLANDO SESTAVLJA NOVO ITALIJANSKO VLADO.

Rim, 23. julija. Kralj je poveril
Orlandu sestavo novega kabineta. Or-
lando se je med tem že začel pogajati
z raznimi strankami. Pristaši Nitti-
ja in Giolittija še niso nominirali svojih
kandidatov. Socialisti so se odločili, da
se bodo z vsemi sredstvi borili proti
novi vladi, nasprotno pa so reformi-
stični socialisti pripravili za vstop v
vlado.

POLOŽAJ V MILANU PO KONCU STAVKE.

Milan, 23. julija. Stavka je bila
nenadoma prekinjena. Kakor hitro so
je delavstvo vrnilo na delo, so prene-
hali spopadi med fašisti in komunisti.
le v nekaterih krajih je še prišlo do
neznanih prask, pri čemur je bil eden
delavcev ubit. Fašisti so takoj zapustili
mesto, Mussolini pa se je vrnil v Rim.
Listi pozdravljajo konec stavke, na-
glašajoč, da je tako sredstvo v agita-
cijske namene nesmiselno.

SANACIJA AVSTRIJE.

Dunaj, 22. junija. Danes je bilo
objavljeno besedilo note reparacijske
komisije, s katero izjavlja, da se odre-
če zastavni pravici, če se bo izdelal za-
kon o ustanovitvi nove banke po njeni
želji. Pričakuje se, da bo parlament
tem zahtevam ustregel. Z interesom pa
se pričakuje, kakšno stališče bo zav-
zela Jugoslavija in Rumunija, ki se še
nista odrekli svojim zastavnim pravi-
cam. Tukajšnji krogi upajo, da bo v
kratkem dosežen sporazum, nakar se
bo lahko pričelo delo za sanacijo dr-
žave.

PREISKAVA ZOPER HEJASA IN SOKRIVOE.

Budimpešta, 24. julija. (Izv.)
Izmed oseb, ki so zapletene v zapadno-
ogrsko dogodke, je bil profesor Maes-
zalos oproščen in izpuščen iz zaporu.
Zoper Hejasa in ostale osumljence se
preiskava nadaljuje.

NEMSKE REPARACIJE V PREMOGU.

Pariz, 22. julija. (Havas.) Repara-
cijska komisija je določila Nemčiji do-
bavo premoga za čas od avgusta do
oktobra na 1,725.000 ton.

POLOŽAJ V AVSTRIJI.

Dunaj, 22. julija. Vse časopise po-
zdravlja odločitev reparacijske komisije
kot prvi znak razumevanja težkega po-
ložaja, v katerem se nahaja republika.
Kljub vsem pomislekom ne moremo
tajiti, da je izročitev zastavnih pravic
zelo dragocena, ker nam ne olajša
breme samo trenutno, temveč nam do-
voli daljši odmor in je neobhodno po-
trebna popolnitev Seiplovega finančne-
ga načrta.

BORZA.

Zagreb, 24. julija. (Izv.) Sklepni
kurzi: Pariz 6.30—6.50, Curih 15.—
16.—; London 3.55—3.65; Berlin 15.—
15½; Dunaj 0.22¼—0.24; Praga 1.72—
1.80; Italija 3.63—3.70; dolar 75—77;
Budimpešta 4.70—5.25.

Curih, 24. julija. (Izv.) Predbor-
za: Pariz 43.85, London 29.32, Zagreb
1.52¼, Berlin 1.01, Praga 11.30, Dunaj
0.01¼, žig. krone 0.02, Italija 24.35,
Newyork 52¾, Budimpešta 0.32¼, Bu-
karesta 3.30, Varšava 0.08¼.

kupčijo z drugimi! Zapustili pa so jih
še-le tedaj, ko so se prepirali, da bo
na drugih žuljih, krvi in trpljenju
večji dobiček.

Kaj ste vi Italijani napravili v tej
vojni? Bili ste le ovira in privesek va-
ših zaveznikov. Bežali ste na Capo-
rettu, bežali pri Soči, zavrgli ste puš-
ke na Asiagu. Zmagovali in potapljali
sovražno brodovje ste še le potem, ko
je že bilo sklenjeno premirje in so čete
osvobojenih narodov proglasile vojno
za završeno in se vračale na svoje do-
move.

Abesinije in Tripolisa ter vašega
tamošnjega bega in »zmaganja« niti
ne omenjamo.

Navedite kak primer junaštva, ve-
likodušnosti, požrtvovalnosti, odločno-
sti telkom vaše zgodovine — ne rim-
ske, nego vaše, kajti od Rimljanov ste
podedovali samo krasni teritorij Itali-
je, ne pa tudi njihovih vrlin, junaštva,
veličine in vere — tega pa niti trohice.

In vi, vi revčki, za katere je zgo-
dovina ena sama nepretrgana obtož-
nica, vi šibate naš narod z bičem sra-
mote in v svoji tisočletni perversnosti
uživajte v njegovih mukah; vi zažigate
domove in ubijate deca, oboroženi do
zob in obdani z orožniki, sramotite oni
narod, ki ne sme nositi niti palice, ker
bi lahko z njo preganl in nabil vas, va-
še orožje in vaše orožnike!

Strahopetci! Borite se z enakim o-
rožjem, po dnevu in ne ponoči, kakor
banditi oboroženi in zavarovani! —
Uživajte v vašem junaštvu, civilizaci-
ji, pravičnosti in gospodstvu, — sve-
dobro pozna te vaše vrline!

S stlenjenimi zobmi in skrčenimi
pastmi gledamo na izlive vaše kulture
nad našim narodom, prepričani, da to
ne bo trajalo več dolgo! Tiran je okru-
ten, toda strahopeten! Dalmatinske
žene so pred par leti z metlami nagnale
vaše čete v beg! Jugoslovanski meči
bodo zadostovali, da vam izprašimo
hlače in izženemo iz Caporetta doli na
skrajni jug.

Zdravo vi rojaki D'Annunzia, Na-
sia, Borgia, Caseria, Faliera — uživaj-
te: teptajte, palite, blatite in ponižuj-
te! Izrabite še ta kratek čas! Na svide-
nje na podnožju spomenika vaše slave
na — Caporetto! Arivederci!

Justica v sovjetski Rusiji.

O tem zanimivem poglavju prina-
ša praška »Prager Presse« značilne po-
datke iz katerih posnamemo tudi za
naše čitatelje sledeče cvetke:

Obtoženci v moskovskem procesu so
razdeljeni v več skupin. Obtožencem
prve skupine je sodni dvor prepovedal
občevanje s svojci, proti čemur so ob-
toženci protestirali z gladovno stavko.

Ko je zastopnik obtožbe stavil vpra-
sanje, ali socialni revolucionarji še
danes zastopajo idejo nasilne odstra-
nitve sovjetskega režima, je odgovoril
obtoženec Timofejev: »Na truplih 15
milijonov, ki umirajo gladi, na ostan-
kih razdrobljenega proletarijata ne vo-
dijo socialni revolucionarji več boja
z orožjem. Bolševiki so že zrušeni in
odstopiti bodo morali državno oblast
na pritisk od spodaj.«

Obtoženi triumfirajo, ker se njilho-
va dejanja javno obrovnavajo, s po-
nosom prevzemajo za vsa svoja de-
janja odgovornost.

Obtoženec Hendelmann: »Ne pri-
znamo vašega sodnega dvora, ki je do-
bil že vnaprej povelje, da nas obsodi.
Dobil je svoja pooblastila od vlade, ki
je enaka oni od 18. brumairja, katere
je sestajala iz zločincev, potepuhov,
študentov, vlačug in kupljivih žurna-
listov.

Vihar v dvorani sledi tem besedam. Obtoženec Timofejev: »Mi smo zato tu, da rešimo svoje glave, ker one pripadajo revoluciji.« In nadaljuje: »Odpovemo se naj sveti pravici do upora — nikdar. To je sveta dedščina francoske revolucije, nepisan zakon vsake socialistične stranke.«

Množica poslušalcev v dvorani besni proti obtoženci. Obtoženec Lihač ne govori, ampak ošine množico s prezirljivim pogledom.

Delavec Berg odgovori na vprašanje, če se čuti krivega: »Da, pred revolucijo se čutim krivega, ker sem premalo storil, da uničim vašo pogubno diktaturo.«

Poročilo o dozdajni razpravi, izdano od neke korespondence v Helsingforsu, povdarja, da so vsi obtoženci enaki v junaštvu in odločnosti. Prosili so zagovornike, naj odlože svoj posel. Ti so vzeli slovo od 22 ljudi, nad katerimi visi temna usoda. Zazvenijo akordi internacionalne, melanholične, srce pretresujoče. Globoko presunjeni zapuste mnogi poslušalci dvorano.

Obtoženec Rakov navaja, da je vse-sibirski kongres socialno-revolucionarne stranke 1. 1919 izvršil vsa naročila centralnega komiteja v boju proti reakciji, katere zastopnik je bil Kolčak. Kolčakov padeec je pripisati edino delu soc. revolucionarjev, ki so za njegovim hrbtom organizirali celo vrsto ustaj.

Obtožba po teh izvajanjih doživi prvi težek udarec.

Tudi obtoženec Herstein govori obširno o vzrokih, zakaj soc. revolucionarji v Sibiriji niso mogli voditi boja proti sovjetski vladi, ter povdarja, da bi se bili pozivi k uporabi zlorabili od reakcionarcev, ki so poklicali japonske čete v Sibirijo. Obtoženec Fedorovič opozarja, da se soc. revolucionarji, četudi so podpirali sovjetsko vladu v boju proti reakciji, vendar niso izjavili solidarnosti s to vladu, ki je za nje slej ko prej nesprejemljiva.

Po teh odločnih izvajanjih je sodni dvor uvidel, da je obtožba v tem svojem delu doživela fiasko. Zato je sklenil, da smatra razpravo o sibirski perijodi za končano. Obtoženci pa so zahtevali, da se prečitajo vsi protokoli strankarskih konferenc in tudi vse-sibirskega kongresa.

Senzacijo pa vzbuja najnovejši dogodek, da se namreč obtožba (ki jo zastopa znani praporščak Krylenko, ruski vrhovni vojskovodja v prvi dobi revolucije) poslužuje dokumentov, ki so bili nedavno ukradeni iz zaklenjenih omar brezstrankarske organizacije v Parizu, ukradeni po naročilu ruske monarhistične organizacije. Ti ukradeni dokumenti so bili že čez nekaj dni v Moskvi v rokah boljševiškega državnega pravdnika Krylenka in so bili slovesno priklopljeni obtožbi. S temi dokumenti skuša obtožba baje dokazati, da so bili obtoženi podkupljeni od antante, da so organizirali gladovne revolte, da so razstrelili mostove itd.

Tiskovna zadruga v Mariboru.

Maribor je igral v zgodovini prebujanja Slovencev veliko in odločno nalogo, bil je zibelka prvih narodnih borb naših preporoditeljev in mesto, kjer je zagledal beli dan prvi slovenski narodni dnevnik, naš stari »Slovenski Narod«. Tam, kjer sede danes uredniki »Tabora«, sta sedela nekoč naša velika narodna boritelja in kulturna delavca, Josip Jurčič in Tomšič. Slovanska čitalnica v Mariboru je bila matica vseh čitalnic v Sloveniji, narodni tabori, ki so se vršili v mariborski okolici so bili prvi med Slovenci in če bi se bili borili od tedaj ves čas tako vztrajno dalje, kakor smo začeli, bi ne bili nikoli Nemci in nemčurji dobili v svoje roke politično in narodnostno vodstvo tega lepega mesta ob zeleni Dravi. Toda bili smo prešibki, da bi bili mogli postaviti dovolj močno obrambo na vse meje naše od vseh strani ogrožene, male domovine. Glavni stan naše narodne prebujevalne borbe smo prenesli iz Maribora v Ljubljano, a Maribor je ostal brez zaščite ter je prišel polagoma toniti v tajniškem morju, izginjati pod poplavo nemškega »Dranga nach Süden«, S

Vse nepristransko občinstvo čudoma opazuje, kako se stekajo niti komunističnih in monarhističnih zarotnikov. Zveze boljševikov in monarhistov postajajo tem bolj sumljive, ker so tudi nemški časopisi po Rathenauovemu umoru prinesli razkritja, ki nepobitno dokazujejo ozke zveze nemških monarhistov z moskovskimi boljševiki, potem nemškega kapitanlajntanta Ehrhardta.

Tudi je v Rusiji splošno znano, da so orožniki, ki so pod carizmom lovili socialiste in jih pošiljali v Sibirijo ali pa na vislice, danes postali »sodrugie« in sede v boljševiških špijonažnih uradih v inozemstvu, odkoder vodijo politične poizvedbe in provokacije, naperjene v interesu boljševiškega režima, baš zopet proti socialistom. So tudi takšni, ki delajo za denar istočasno za boljševike in monarhiste.

V takšnem vzdušju se vrši razprava v Moskvi in v takšnem vzdušju bo padla sodba. Justitia si je zastrla oči pred takšnim izrodalom same sebe!

Dnevna kronika.

— Smrtna kosa. V Ljubljani je 23. t. m. umrl nagle smrti gimn. profesor g. Hinko Klešnik, star krog 45 let.

— Umrl je v Ebentalu na Koroškem grof Leopold Goess, ki je bil od 1. 1897 do 1904 namestnik v Trstu. Sledil mu je princ Hohenlohe. Goess je bil star 74 let.

— Pametne besede je končno enkrat napisal »Naprej« dne 22. t. m., pa žal samo v »Pismu iz Češkega«. V predalih, ki jih piše »Naprejeva« redakcija, bide seveda principom, razglašnim v tem pismu, v obraz. Evo torej, kaj pravi »pismo iz Češkega«: »Prav je, če godrnjaš na državo, kadar ni česa prav storila, ni pa prav, če ne poveš obenem, kako naj bi storila, da bi bilo prav. Treba je povsod kritike, toda take, ki ustvarja, ne pa razdira. Oči vseh Čehov so obrnene na solidno stavbo države, izreka se silno dosti kritike, več kot pri nas, toda ta kritika ustvarja. Pri nas pa izreka polovica svoje vsezanimanje na državi; kritikujejo tako, da razdirajo, uspehe pa čutimo v — Curihu, kjer bi bi bila naša krona lahko tam, kjer je laška lira, v resnici pa je 14-krat nižja.«

— Državna meja ob severu je končnoveljavno določena. Naša naloga je, da kot prebivalci v obližju granice, isto dobro poznamo! Planinci prav vztrajno obiskujejo Pohorje, kjer ob nedeljah mrgoli turistov. Mnogim pa je še neznano obmejno ozemlje na Kozjaku s turistično točko Sv. Duh (907 m). Tam ima vsak — razum krasnega razgleda — priliko, spoznati našo severno državno mejo od Koroške do Presmurja. Pravi »kuriozum« pa je razmejitev vasi same, kjer se jasno vidi pojmovanje gospodov v Parizu... Lepa, nova CM-šola je prideljena Avstriji, stara, razpadla učilnica je ostala nam... V prid naši obmejni šoli se vrši v nedeljo 30. julija planinska veselica

tem pa je zamrlo v njem tudi tako lepo započeto kulturno delo in priznati moramo, da je bil Maribor v zadnjih desetletjih tisto naše mesto, v katerem se je v kulturnem oziru najmanj storilo. Osebito malo pa se je storilo v Mariboru na polju izdajanja slovenskih knjig. To stroko kulturnega dela je bila prevzela skoro izključno Ljubljana, deloma pa tudi še Gorica.

Danes je Maribor zopet slovenski, še več jugoslovanski je, in to ne le narodnostno, ampak tudi državno. Ali naj tudi sedaj životari kulturno tako, kakor je zadnja desetletja pod nemškimi jarmom? Ali naj prepusti popolnoma Ljubljani, da bo skrbela tudi zanj ter za njegovo ožjo in širšo okolico? Ljubljana stori sicer veliko, toda vsega ne more in ker je Maribor razen te edine veliko mesto, ki je srečno prišlo pod okrilje naše svobodne Jugoslavije, je ravno on poklican, da pomaga Ljubljani pri težavnem delu. Zato se mora posvetiti tudi izdajanju slovenskih knjig, ker ravno knjiga je tisto, kar najbolj širi kulturo in po številu in kvaliteti knjig se v prvi vrsti sodi in ceni tudi kulturo poedinega naroda. Mi Slovenci imamo sicer že lepo literaturo, na katero smo lahko upravičeno ponosni, imamo pisatelje, ki so si priborili ime in priznanje tudi

s šolarsko slavnostjo. Prijateljem obmejnega šolstva in izletnikom se nudi ugodna prilika, da se odpravijo ta dan v naše obmejno ozemlje. Na razpolago bode velik daljnogled, strokovnjak bo pa razlagal panoramo. Stražniki-graničarji ne bodo nikogar nadlegovali! Priporočila se vlak zjutraj ob 5. uri do Pale, od tam po markaciji k Sv. Duhu. Vrnitev z večernim korčkim vlakom. Planinci, na noge!

— Telefonska govorilnica v Poljčanah. Minuli teden se je otvorila v Poljčanah ob južni železnici pri poštnem uradu javna telefonska govorilnica.

— Domač izum. Brata Radošević v Sarajevu sta izumila nov tip aeroplana, ki ima to prednost, da se lahko brez zaleta dvigne navpično v zrak ter lahko poljubno stoji v zraku na enem in istem mestu. Poizkusi se prično še tekom tega meseca.

— Napredek. V Zagrebu je položila te dni odvetniški izpit gospodična dr. Mira Winter, hči osiješkega odvetnika. — Ministrstvo za narodno zdravje je imenovalo gospodično dr. Desanko Ristovičevno za okrožno zdravnico v IX. činovnem razredu v Zagrebu ter ji poverilo vodstvo oddelka za varstvo mater in otrok pri pokrajinskem poverjeništvu v Ljubljani.

— V bolnici ubil svojo ženo. V bolnici v Subotici se je zdravila žena trgovca Konizloviča. Ko je te dni obiskal mož svojo ženo, je zagledal pod njenim vzglavjem pismo, pisano očividno od moške roke. V ljubosumnosti je zgrabil nož ter svojo ženo tako hudo ranil, da je že čez par minut umrla. Moža so zaprli.

— Lovska redkost. Oskrbnik Windischgrätzovega gradu g. Prelog je ustrelil v bizelskih gozdovih planinskega orla, ki je tehtal 12 kg ter meril v razpetju 2,40 metra.

— V Ljutomeru je dne 16. t. m. zadel kap posestnika in trgovca Jožefa Babiča. Rajnki je bil odločno naprednega mišljenja in član ter podpornik raznih društev, v prvi vrsti gasilskega, ki mu je priredilo tudi lep sprevid. Zapušča vdovo s tremi nedoraslimi otroci. Prizadetim naše sožalje!

— V Razkrižju v Medžimurju (bliizu Ljutomeru) se je ustanovil Jugoslovanski Sokol. Dne 16. t. m. je pohitel Ljutomerški Sokol tja ter priredil z naraščanjem in članstvom nastop, ki je kljub slabemu vremenu lepo uspel. S tem je položen temelj novi sokolski postojanki v pokrajini, ki jo ogroža nes pametna demagogija Radiča.

— Premovanje in ogledavanje konjev. Konjerejski odsek 2 kmetijske družbe za Slovenijo priredi letošnje premovanje in ogledovanje konjev kakor to običajno in sicer: 14. 8. v Celju za celo okrajno glavarstvo Celje, 16. 8. v Brežicah za okraj Brežice, 21. 8. v Sv. Lenartu v Slov. Goricah za okraj Sv. Lenart, 22. 8. v Beltincih za Prekmurje, 23. 8. v Ljutomeru za okrajno glavarstvo Ljutomer, 28. 8. v Ormožu za okraj Ormož, 29. 8. v Ptuj-u za okr. Ptuj. V Brežicah bode po premovanju

izven naših ozkih mej. Toda to še ni dovolj. Ne smemo se opajati samo s tem, kar že imamo, stremeti moramo po tem, da naš književni zaklad čimnabljolj pomnožimo, ker s praznim in neplodnim čakanjem smo že obilo zamudili ter povzročili, da našemu ljudstvu danes že občutno primanjkuje knjig, a primanjkuje tudi pisateljev, kajti kdo naj se posveti temu že tako nevhvaležnemu stanu, ako že naprej ve, da ne bo mogel najti založnika?

Da odpomore temu nedostatku je sicer že par let obstoječa Tiskovna zadruga v Mariboru, ki pa doslej vsled raznih težkoč še ni mogla pričeti z rednim in sistematičnim delom sklenila, da dvigne svojo delniško glavnico na zadostno višino, ki bo odgovarjala sedanjemu stanju naše valute in draginje z razpisom nove subskripcije delnic ter prične z rednim izdajanjem leposlovnih in znanstvenih knjig ter drugih publikacij. To je akcija, katero mora pozdraviti vsak zaveden Slovenec, kateremu je res kaj do kulturnega procvita našega naroda. Dolžnost vseh onih, ki razpolagajo z vsaj malim kapitalčkom pa je obenem, da podpro to akcijo s podpisom delnice, ki so določene le na jako nizko svoto 200 K. To je svota, katero zmore lahko vsak inteligent, bodisi podjetnik, tr-

ogled vseh mrzlokrvnih kobil katere se nahajajo v sodnem okraju Brežice. V Celju se vrši premovanje ob času obitne razstave, ter so krajevni faktori za to premovanje precejšnje svote darovali. V drugih krajih se letos premovanje vsled pomanjkanja sredstev ne more vršiti.

— Matični listi nesprejetih bivših a.-o. aktivnih oficirjev. Ministrstvo Vojne in Mornarice narekuje za F. A. B. 20282 od 16. junija 1922 da se mu morajo vposlati vsi matični listi nesprejetih bivših a.-o. aktivnih oficirjev. V to svrhu potrebuje vojaška intendantca za Slovenijo v likvidaciji v Ljubljani od vseh nesprejetih bivših a.-o. oficirjev ki so bili aktivni do preobrata in ki so sedaj pristojni na ozemlju področja pokrajinske uprave za Slovenijo sledeče podatke: 1. Čin in vrsta orožja. 2. Ime in priimek s celim očetovim imenom v sredini. 3. Kraj in datum rojstva. 4. Kraj pristojnosti do 31. oktobra 1918. 5. Kraj pristojnosti po 31. oktobra 1918 eventualno vsled opcije. 6. Pri kateri komandi (ustanovi) je služil kot aktiven oficir do 31. oktobra 1918. 7. Prvotna njegova komanda iz katere bo razvidno ako je bil dotičnik v matičnem staležu bivšega c. in kr. vojnega ministrstva, ali v matičnem staležu bivšega c. kr. domobranskega ministrstva. 8. Pri kateri komandi je služil po preobratu do dne odpustitve iz službe, oziroma dostavljenja odloka da ni sprejet v skupno vojsko. 9. Dan mesec in leto umirovljenja od katere oblasti. Datum odloka s katerim je Min. Vojne in Mornarice odklonilo sprejem v skupno vojsko. 10. Sedanje natančno bivališče, kraj, pošta in stanovanje. Navedene podatke naj vpošlje vsak posameznik s službovnicu navedeni intendantci najkasneje do 15. avgusta t. l. Opozarja se, da je nujna vpošiljatev točnih podatkov v korist posameznikov, ki so bili aktivni oficirji byše a.-o. vojske in so pristojni v področje Slovenije.

Dopisi.

Policija na Ptujski gori. Zopet je iz kjerikalne skode pljusnila gnojnica. V 28. št. »Slov. Gospodarja« se je oglašil nov moralist iz Črne gore (črna ji pravijo pač samo zato, ker živijo na njej tudi klerikalei), ki si je postavil menda za svojo življensko nalogo »ne odirati ljudi v trgovini«, temveč skrbeti za javni red in mir, poštenje njegovih »ljubljenih« bližnjih itd. Človek bi si predstavljaj tega človeka kakor srednjeveškega jezuita, suho južno s črno haljo — pa bi se motil. Ne enega ne drugega ni najti na njem: Debeli so »toti« gospod (sicer ne tako kakor fajmošter, ampak debeli so vendar), ki so baje v zadnjem času poklicani deliti drugim lekcije, muštake imajo, pa še očale nosijo včasih, v žepu roženkranec, na vratu pa škapulir, da bi jih ne premagal skušnjavec, kadar ljudem prodajajo cikorijo. Pa še to sem skoraj pozabil povedati kako to gospod pravilno slovenski govori: jo-

govec, obrtnik ali pa tudi uradnik in radi tega smemo pričakovati, da bo odziv s strani naše javnosti časten, tako časten, da bo tvoril lep vzgled vsem drugim našim mestom.

Tiskovna zadruga v Mariboru. Ki izda kot svojo prvo publikacijo prevod svetovnoznanega Kellermanovega romana »Predor« si je sestavila krasen program, ki ji omogoča, ako bo našla razumevanje in zaslombo v javnosti, da se v kratkem povsje na ono višino na kateri stoji sedaj agilna ljubljanska Tiskovna zadruga. Mariborska Tiskovna zadruga bo posvečala v prvi vrsti pažnjo lepi knjigi, beletriji, izvirni in prevodni, pa tudi znanstveni literaturi, pred vsem poljudni. Na polju poljudne znanstvene književnosti čaka nas Slovence še velikansko, ogromno delo, saj smo v tem oziru komaj pričeli orati ledino in bo naša Tiskovna zadruga v Mariboru pravzaprav prva delavka na njem. V svrhu izvedbe te velike naloge, bo mariborska Tiskovna zadruga zbrala krog sebe vse najboljše naše pisateljske in znanstvene moči, tako da bodo dela, katera bo izdajala tudi kvalitativno stala na popolni višini. S Tiskovno zadrugo bo slovenski Maribor postal zopet bogatejši za važen kulturni zav-

Kar ostrmel sem začudenja, ko sem nekoč zagledal na vratih njihove štancune z elegantnimi črkami: »Tukaj se dobo svežo zelje«. Pa se kregajo ta čudežni gospod, da se v gostilni Horvat popiva; eh, seveda bi se, ko bi tudi ostali Gorci tako vase vlivali kakor to delajo tako spretno »oni« gospod. Pa naj nam nikar ne zamerijo, saj priznamo, da ste tudi nas hoteli tega naučiti, pa ni šlo, smo pač preveč trdih glav mi, Gorci! In koliko dela imajo »oni« s tem svojim novim poklicem; čez dan denar šteti, ponoči pa napenjati oči in ušesa poleg drugih opravkov, ki bi jih tudi imenoval bolj »nočne« — to resni »špas«, mi lahko verjamete. Pa je stvar res obudovanja vredna; ta gospod so namreč že večkrat tarnali, da jim raste mrena čez oči — zdaj pa tako dobro vidijo, pa še ponoči, in so javkali, da jih po ušesih trga, da jim ni bilo treba v družbi gotovih ljudi peti — zdaj pa tako dobro slišijo. Res, na koncu koncev se ni čuditi, če jih vse to zmuži na smrt, ko hočejo videti — pa imajo mreno na očesu, če hočejo slišati — pa jih uho boli. Zato pa gospod Horvat, nikar preveč žalosti, ko ta naš novi policaj ne vidi dobro na uro, še manj pa na policijsko, ker so pač sami — policaji. Če bodo pa tudi v bodoče tako slabo videli, jih pa primite za ušesa pa jih potegnite na Ptuj pred druge policaje, ki gotovo nimajo mrene na očesu. Tudi vi medicinski, nikar preveč skrbite! Onega gospoda policaja je najbrž po ušesih trgalo, pa je mislil, da Vi razgrajate! Kar se pa tiče ostalih priimkov, ki so Vam jih izvolili »oni« gospod dati v svoji zadnji moraliki (ni mnogo boljša od pristne katoliške), je popolnoma pravilno, da se ravnete po narodnem izreku, ki pravi, da se tudi luna ne zmeša za to, če nos v njo laja.

Nazirje pri Mezirju. Ko sem bral te dni v »Slov. Gospodarju« notico, da se ga je na 40letnici mozirskega Sokola neki Sokol tako naložil, da je obležal, sem dejal Ivanu: Glej no! To je pa bilo ravno tako, kot sva zadnjič ob 2. uri zjutraj midva našla onega moža, ki se je »spasla« v travi na trebuhu ležeč za cesto, ki vodi iz Ročice na Nazirje! Morda ga pa poznajo v kaki samostanski celici. Patru, učitelju bo znahiti že poznan! Pa brez zamere samostanski antialkoholisti! Hotel sem samo reči, da je prav lep tisti pregovor, ki pravi: Vsak pometati pred svojim pragom! Ampak vaš »Kristusov« nauk menda danes drugače veli: Udri brata, če vidiš, da ne trobi v tvoj rog, po levi; če pa bo kar tiho, pa še po desni!

Solčava. Pretekli teden je prišel ne pričakovano iz Ljubljane zadržni revizor, ki je ugotovil to, o čemur smo mi že izrekli svojo domnevo. Da, da! Stotativentni niso mačje solze! Kaplano gospodarstvo! Zato je pa tudi izločil lesno trgovino, ki jo je započel na združno ime, iz združnega naslova in »nima danes z zadruge nič opraviti! No, pa nekaj bom vseeno — veliki kodaž! — naklonil, da ne bo kraha. Rečimo kakih 50.000 K! Oj, naš gospod kaplan so že tič! Zato pa si stavijo na Ljubnem v španoviji s Knežom in Klemenškom žago. Les vsaj nese! Ha, ha! Čisto prav takim, ki verujejo v katoliško fagovsko nezmotljivost! Pa menite, da bodo posihmal kaj drugačni? Ne! Malikom se mora vse odpustiti, pa se malikuje naprej! Naj bo vse v večjo čast božjo!

Koroške vesti.

Oboroževanje na Koroškem. Oboroževanje nemških bojnih društev na Koroškem se je pričelo intenzivno takoj po plebiscitu. Namen je bil prozoren: Nemci so bili prepričani, da s plebiscitom boj za Koroško še ni končan in začeli so se pripravljati nanj znova, a tokrat na boj z orožjem. — Vodstvo je prevzel tkzv. Heimatschutzverband, nekaka filijala bavarske organizacije »Orgesch«. Bavarski oficirji so preplavili Koroško ne samo kot organizatorji, temveč študirali so terrain za vojaške operacije in risali karte. Doseglo je to gibanje tako silo, da je morala poseči vmes kor. deželna vlada, ki je izdala dne 15. maja t. l. vsem društvom prepoved, imeti in shranjevati orožje. Zalegla ta prepoved seveda ni; kdor pozna koroške razmere, sploh lahko upravičeno dvomi,

da je imela vlada s svojo prepovedjo sploh kak namen, gotovo pa ni bilo v njenih načrtih, s prepovedjo oboroževanja zatreti. Kako bi bilo sicer mogoče, da bi vlada sama imenovala predsednika »Heimatschutzverbanda«? Ključna za polkovnika? Zadnje dni pa organizirajo predvsem bivše vojake nekdanjih kor. polkov. Dan za dnem se vrstijo po časopisju oklici: Siebener! Achterjäger! Gebirgsschützen! itd. — Oficirji nekdanjega 7. pešp. imajo že nekaj časa svoj »Khevenhüllerbund«, v katerega pozivajo sedaj tudi bivše podčastnike in vojake. Pod oklici so podpisani znani ljudje: Kliman, Stei, nachter i. dr. To gibanje ima že značaj pravcate mobilizacije! Treba pa je omeniti tudi društva strelcev (Schützenvereine). Nastopi teh društev so prave vojaške vaje in parade. 9. t. m. je bila taka slavnost v Brežah. Nastopilo je okrog 400 mož. Zanimivo je, da je župan pozdravljal v svojem nagovoru predvsem gospode iz Nemčije! — Kliman je govoril o pomenu strelcev za Koroško, naglašajoč, da jim pripada posebno v sedanjih časih velika naloga, skupno z brati iz Nemčije tvoriti močan zid, na katerem si bodo zemlje, lačni sosedje polomili zobe. Na mladino se je vrgla »Südmarch«, ki ima posebne mladinske organizacije »Alpenvolke«. Vzgoja je povsem nacionalistična: najprej Nemec, potem strankar! Z izleti in telovadnimi nastopi vceplja mladini vojaškega duha in vzgaja naraščaj za fanatično armado, ki jo tvorijo člani vseh mogočih društev. Kdo misli pri nas na usodo koroških Slovencev, ki bodo ob priključitvi sredi med to sfanatizirano maso?

Mariborske vesti.

Maribor, 24. julija 1922.

m Opozarjamo na današnji podlistek »Tiskovna zadruga v Mariboru« ter na oglas o razpisu subskripcije delnic Tiskovne zadruge v Mariboru.

m Svetovni rekord našega prometa. Dne 20. t. m. je dospel iz Ljubljane v Maribor vagon drv. Pri razkladanju so našli med drvi ptičje gnezdo s tremi jajčki, iz gnezda pa je pašno gledala valeča samica. Lastnik pošiljke je šel s tem originalnim dokazom k postajnemu načelniku, da mu dokaže vsaj približno, kako neprekosljiv je naš promet. Pošiljka iz Ljubljane v Maribor je rabila »samo« toliko časa, da so ptički zgradili med drvami gnezdo, zlegli jajca in pričeli valiti. To je nedvomno svetovni rekord!

m Vrsta mariborskega sokolskega naraščaja (nižji oddelek) je po trdnem plemenitem boju pri tekmah v Ljubljani odnesla III. mesto ter si s tem pridobila lipov venec. Čestitamo mladim borcem! Venec bodi vam v vsprdbudo za nadaljno vztrajno delo. Zdravo! (Venec je na vpogled v izložbi brata Vaharja v Gosposki ulici.)

m Posojilo mariborske mestne občine. Pokrajinska uprava za Slovenijo je dovolila mariborski mestni občini, da sme najeti 6.600.000 kron posojila za razširitev elektrovnodnega omrežja in 1.656.000 K za napravo cest, kanalov in popravo hodnikov. Upajmo torej, da bo tudi koroško predmetje, kjer vlada prava egiptovska tema, kmalu došlo primerno razsvetljavo.

m Usmiljenim srcem! Vojni invalid, katerega je vojna popolnoma uničila, prosi usmiljena srca za podporo. Žena mu je med vojno umrla in zapustila pet nepreskrbljenih otrok. Da preživi sebe in otroke, je razpečal že skoraj vse premičnine, sedaj pa ga je vrh vsega zla še doletela bolezen, tako, da se z družino vred nahaja v največji bedi. Podpora nujna! Darove sprejema naše uredništvo. Imena darovalcev bomo objavili!

m Kavarna v mestnem parku. Od danes naprej pri lepem vremenu dnevno koncert od 17. do 19. in od 21. do 23. ure.

m Cirkus Slavija v Mariboru. Prihodnje dni dospe iz Prage v Maribor cirkus »Slavija«, ki priredi na trgu tik Tomšičevega dreveroda več predstav.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

m Kavarna »Rotovž«. Opozarjamo cenj. goste na lep prahu prost vrt. Dnevno koncert.

Kultura in umetnost

x Francesco Nitti: Evropa bez mira. U ovoj knjizi, koja je već prevedena skoro na sve evropske jezike i razpečana u stotine hiljada primeraka te je izašla sada na hrvatsko-srpskom jeziku, autor u šest poglavlja razlaže rezultate mirovnih ugovora, govor o njihovim izvorima i svrhama, o pobjednicima i poraženima, o odšteti, te o obnovi Evrope i politici mira. Sam autor napisao je u hrvatskom-srpskom izdanju posebni predgovor. Knjizi opredjeljena je niska cijena i to 20 dinarjev po komadu. Poštom, ako novac unaprijed poslan 22 dinarjev, a poštom 23 dinarjev.

Zdravstvo.

Ali je kopanje zdravo?

Nad vhodom v rimske kopeli se je bleščal napis: »V kopanju je zdravje.« Resničnost tega pregovora se je izkazala v starem veku ravnotako, kakor v današnji moderni dobi. »Čistost je kol zdravja« in sto sličnih pregovorov povdarja važnost kopanja za zdravje.

Na kak način koristi kopanje zdravju? Človeško telo je stroj, ki se sam poslužuje in sestoji iz različnih organov, ki skrbje za zdravje. Med te organe spada tudi koža, ki je gosto prepletena z žilami in živci. Ubod v kožo povzroča krvavljenje, kar dokazuje, da je v zvezi s srcem, a bolečine zvezo z možgani. Ta dva organa, srce in možgani kontrolirata vse delovanje telesa.

Da kopanje neposredno upliva na te organe, dokazuje umivanje lica, kar celo telo tako osveži, da se počuti človek, če se zjutraj ne umije, ves dan klavernega. In ravno v tem osveženju obstoja vsa tajnost kopanja. Če že umivanje tako malega dela kože tako ugodno upliva na telo, kolikor bolj še le potem upliva kopanje celega telesa! Skušnja nas uči, da polivanje telca z vodo, ki je hladnejša od kože (83 stopinj C) osvežuje. Nižja temperatura vode (27 stop. C) krepeča, če je kopanje kratko, a povzroča pobičnost, če je kopelj predolga. Skok vmrzlo vodo ali prsna kopelj v vodi izpod 27 stop. C je blagodejna, predolga kopelj pa pogubonosa. Zato je kopanje v vodi izmed 27 do 33 stop. C najbolj osvežujoče.

Toplejša kopelj, (v vodi do 39 st. C) je dobra za čiščenje kože. Taka kopelj je absolutno potrebna vsaj enkrat na teden, kar pa se ravna po poklicu. Kovač ali rudar jo taji pogosteje kakor pa pisar. Pa tudi topla kopelj je osvežujoča, kajti, ko stopite iz kopelji, popije voda na koži toploto zraka, ki je 15—20 stop. C nižja, kakor pa toplota kože. Mišljenje, da odpira topla voda kožne pore (majhne luknjice) je napačno, kajti kožne pore so vedno odprte.

Če človek nima kopalnice — a le malo je tako srečnih, da jo ima, — naj vsak dan osveži telo na sledeči način. Namoč sredino kosmate obrisače v vodo s 30 stop. C, a vsak dan za 1 stop. mrzlejšo do 27 stop. C. Primi obrisačo na obeh koncih ter si odgrni hrbet in ostale dele telesa, med tem pa obrisačo večkrat izperi in namoči. Tudi to osveži telo, kakor kopelj.

Škropilne kopeli (tuš) so zelo priporočljive za močne ljudi. Za slabše so manj priporočljive, ker se ne more določiti temperatura, predno ne pride telo v dotik z vodo. Nagli skoki v hladno vodo so škodljivi, če se človek takoj po skoku ne čuti prijetno in brez mrzlice!

Sport.

: Klagenfurter Amateursportklub, prvak Koroške, ki je gostoval minolo soboto in nedeljo v Mariboru, je bil od I. SSK »Maribor« poražen z 2 : 4 (1 : 3). Gosti so taktično in tehnično slabi, v igri sicer disciplinirani in vendar preglasni. Edina vrлина jim je požrtvovalnost in hitrost. »Maribor« bi brez podcenjevanja nasprotnika v drugem polčasu svojo zmago še lahko povečal. Sodnik je bil Vjekoslav Valček. Obisk nezadovoljiv. V nedeljo si je »Rapid« zagotovil neodločen rezultat 2 : 2 (0 : 1). Gosti so bili še slabši od prvega dne. Obisk boljši od sobote. Sodnik je bil Radovan Špec.

: Lahkoatletični meeting SK Primorja v Ljubljani 5. in 6. avgusta. Ob otvoritvi novega nogometnega in lahkoatletičnega

igrišča priredi SK Primorje v Ljubljani lahkoatletični meeting za vse klube jugoslovanskega športnega področja. Ker zavzema lahkoatletična sekcija Primorja prvenstvo Slovenije, pomeni ta meeting obenem merilo moči domačih in ostalih klubov z lahkoatletičnimi uspehi slovenskih športnikov. Po dosedanjih poročilih bo zunanja udeležba zelo številna, tako da bo meeting v tem oziru zbral na polju najboljših jugoslovanske tekmece. Meeting bo razdeljen na dva dneva. V soboto, 5. avgusta pop. ob 5. uri se bodo vršile nastopne tekme: 1. tek na 100 m. 2. tek na 60 m za dame, 3. tek na 800 m. 4. met diska, 5. finale 100 m, 6. finale 60 m za dame, 7. met kroglice, 8. skok v višino brez zaleta (gospodje), 9. skok v višino brez zaleta (dame), 10. skok v višino z zaletom (gospodje), 11. skok v višino z zaletom (dame), 12. stafeta 4 kra! 100 m, 13. stafeta 4 krat 60 m (dame). V nedeljo, 6. avgusta pop. ob 5. uri se bodo vršila nastopna nadaljevanja: 1. tek na 200 m, 2. tek na 200 m za dame, 3. tek na 3000 m, 4. skok ob palici, 5. skok v daljavo z mesta (gospodje), 6. skok v daljavo z mesta (dame), 7. skok v daljavo z zaletom (gospodje), 8. skok v daljavo z zaletom (dame), 9. finale 200 m, 10. met kopja, 11. tek na 400 m za gospode, 12. tek na 400 m za dame, 13. pešhoja na 6000 m. Prijave naj se pošiljajo na gosp. Slamič Vinko, Ljubljana, Mestni trg 11. Prijavnina znaša za osebo din. 5, za točko din. 3, za stafeto din. 10. Darila se bodo razdeljevala prvim trem najboljšim tekmovalcem vsake posamezne točke, klubu, ki postavi največ tekmovalcev in klubu, ki doseže največ točk.

: Sport. Izšla je 11. številka s sledečo vsebino Sportni meeting na Bledu. — Mladina, šport, šola. — Razpis srednješkolskih atletskih tekmovanj za prehodno darilo sportne zveze. — Nogomet. — Atletika. — Plavalni sport. — Kolesarstvo. — Službene objave. — Razno.

Trgovina, obrt in industrija.

Obrtna razstava v Celju 12. do 22. avgusta 1922. Odbor obrtne razstave je začel razpošiljati vsem razstavljalcem nakazila njih prostorov in navodila glede dopošiljanja razstavnih predmetov. Te predmete je vposlati na naslov »Javno skladišče in prevozna družba d. d. v Celju za odbor obrtne razstave.« Razstavne predmete je na vozniških listih označiti »Izložbeno blago«. Razstavljalcem se dopošlje tudi brezplačne permanentne vstopnice, katere veljajo tudi kot legitimacije za polovično vožnjo od vstopne postaje in obratno. Opozarja se vse razstavljalce, da morajo isti sami urediti razstavne prostore. Tisti pa, ki želijo, da jim razstavni odbor to uredi, naj to javijo v najkrajšem času odboru obrtne razstave v Celju. Zavarovanje razstavnih predmetov oskrbi zavarovalna banka Slavija pod jako ugodnimi pogoji. Delo na razstavišču je postalo jako živahno in kaže, da bode razstava v polni meri odgovarjala svojemu namenu. Želeti je, da razstavljalci kolikor mogoče kmalu dopošljejo razstavne predmete, da se delo lahko mirno in v redu izvrši. V prihodnjih dneh se bode razposlalo na razne kraje vstopnice za obiskovalce razstave v predprodajo. Te vstopnice veljajo istotako kot legitimacije za polovično vožnjo po vseh železnicah naše države. Razstavni odbor poziva tem potom ponovno Celjsko prebivalstvo, da prigrisi v razstavni pisarni prenočišča za posetnike razstave. Razstava je za Celje in okolice največje podpore. Razstava bode privabila v Celje nebroj tujcev, kateri bodo spoznali lepoto našega mesta in posečali istega tudi v prihodnje kot letoviščarji. Seveda se mora nuditi obiskovalcem obrtne razstave vse le mogoče ugodnosti, da se jih na ta način pridobi za naslednji poset. Jasno je, da leži prihodnost Celja in okolice le v največjem razvoju industrije, obrti, trgovine in tujkega prometa. V teh panogah našega gospodarstva je iskati poboljšanja blagostanja našega Celjskega prebivalstva.

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

Bernhard Kellermann:

PREDOR.

Roman.
(Dalje.)

(18)

Hobby se je za to norčijo oddolžil z izdatno, jedrnatostjo. Zaprošil je Allana, naj mu dovoli dvajset in štiri ure odloga, toda Allan ni kar nič maral, ampak je pošiljal vlak na vlak gradiva, da se je Hobbyju tema delala pred očmi.

Tega dne se je Allan sam zvečer ob sedmih na avtomobilu pripeljal z Mauda. In Allan je švigal tja in sem, klet in se kregal, jiti zmerjal s postopači in dejal, da sindikat plačuje in zahteva vse žile do pretege napenjajočo delovršbo. Končno se je odpeljal. Za njim je plalo morje usuplosti in spoštljive ustrahovanosti.

Hobby ni bil tak, da bi si dal kar hitro vzeti pogum. Bila ga je trdna volja, v petnajstletni divji gošnji vztrajati, pa se je zaprašil vmes kakor sam vrag. Zalela ga je in sukala Allanova brzovršnost! En delavski bataljon je bil zaposlen v gradnjo železniškega nasipa proti Lakewoodu; za redne vlake; rjastordeč oblak prahu je oznanjeval smer njegove delovršbe. Drug se je pogajal na vlake, ki so dovažali gradivo, in kakor pod bičem hitel, tovor razkladati in grnati: pragove, tračnice, elektrovođne droge, stroje. Tretji je bil pri »jami«; četrti je tesal in zbijal lesenjače. Vsem tem bataljonom so poveljevali inženjerji, ki jih ni bilo razpoznavati po ničemer razen po neprestanem kričanju in razdraženih kretnjah, s katerimi so priganjali delavska krdeča.

Hobby, na svojem sivcu, je bil vsepovsod. Delavci so mu vzdali priimek »Jolly Hobby«, kakor so bili krstili Alana za »Maca« in Harrimanna, vrhovnega inženjerja — mrkega človeka, ki je vse svoje dni preživel po velikih gradiliščih na vseh celinah in imel tilnik kakor bik — kar za »Bulla«.

Po teh mrgoliščih ljudi so se kretali zemljemerji s svojim orodjem, kakor da jim vsega tega vrveža ni mar, in so vsi krajino posejali s pestrobavrnimi količi in drogi.

Tri dni potem ko so bili lopato prvič zasadili v tla, je bilo obpredorsko mesto šatorovje iskalcev zlata, potem vojni tabor in teden dni kasneje velikansko mesto lesenjač, ki je v njem kampiralo dvajsettisoč mož in ki je imelo klavnice, mlekarice, pekarnice, tržnice, točilnice, pošto, brzojavni urad, bolnišnico in grobišče. Kraj mesta je že stala cesta dograjenih hiš, na Edisonov patentovani način ulitih kar tukaj in od tal do vrha izgotovljenih v dveh dneh. Vse mesto je na debelo pokrival prah, da je bilo videti skoraj belo; maloštevilni šopi trave in sameči grmiči so bili sedaj cementne kopice. Železniške tračnice in pragoji so bili ceste, in nizke, ploščnate lesenjače so bile ugreznjeve v gozd elektrovanih drogov.

Čez osem dni se je pojavila sredi lesenega mesta črna, predirljivo piskajoča pošast: velikanska ameriška tovorna lokomotiva na visokih rdečih kolesih, ki je vlekla brezkončno zaporedico železniških vozov. Obstala je puhajoč sredi razmetanih, bruhanja črn, visok oblak dima kvišku v jarko solčino in se ozirala. Vsi so jo gledali in so oduševljeni kričali in vresčali: saj je bila v obpredorsko mesto prišla — Amerika!

Drugi dan je bilo teh črnih, dimečih se pošast, ki so s trepetavo izparino svojih teles stresovale ozračje, gibale svojimi orjaškoposastnimi kostmi ter iz čeljusti in nozdrvi puhale paro in dim, na jate, drugi teden na roje. Mislil bi, da se mesto samo izpreminja v dim. Čestokrat je bil tako zgloščen, da se je zamračeno vzdusje razelektrovalo in je ob najlepšem vremenu nad obpredorskim mestom bobnelo grmenje. Mesto je rohnelo in vresčalo, piskalo, streljalo, grmelo, jekalo.

Nad osrdek tega hrupčega, kadečega se, belega mesta, vsega v razrovaninah, pa se je dvigal ogromen steber prahu po dnevi in po noči. Kipeč navzgor, se je ta steber na višku prelival v oblakovne tvorbe, slične onim, ki jih je videvati pri izbruhih ognjenikov. Gornje plasti ozračja so ga tlačile, pa je postal neizmerna glava, od katere so zračne struje ločevale in odnašale oblakovne kosmine.

Zaviselo je zgolj od vetra. A parniki so ta prah videvali na morju: strnjen je bil v mnogo kilometrov razsežen, apnenobel plavajoči otok, in včasih je pršel predorski prah na Newyork kakor droben pepelnj dež.

Gradilišče je bilo tukaj štiri sto metrov široko, raztegnjeno pa pet kilometrov naravnost v notranjščino. Kopali so stopnjeviške ploščadi, držeče niže in niže. Ob ustju predorskih rovov naj bi nadaljnja ravnica ležala dve sto metrov pod morsk gladino.

Danes peščena golljava, posajena s pestrobavrnimi količi, jutri peščena, polntršnja gramoznica, ogromna kotlina od labore, peščena, glinja in apnenca, in nazadnje globel, v kateri je gomeželo kakor od drobnih črvic. To so bili ljudje, majceni, če si jih gledal od zgoraj, beli in sivi od prahu, sivi v obraz, prašni v lase in v trepalnice, med ustnicami pa jim je lepela v brozgo razmočena prašina. Dvajset tisoč ljudi se je drevelo dan in noč v to graditveno jamo. Kakor se pobjliskuje jezero, tako so se pobjliskovali zdolaj cepini in lopate. Zazvene navestila iz roga: vzvrtinci se prah, orjaška skalina se nagne navzpred, se strmo glavi, se razvali, in klobki ljudi se zakade v prahovje, ki je buhnilo kvišku. Globilnice in trebilnice vresče in javkajo, paternosterska vznášala cvilijo in rožljajo brez prestanka, dvigala vihtijo, voziči vrše in črepalnice potiskajo po dnevi in po noči vletok umazane vode po ceveh, kakor možak zajetnih, navzgor.

Nebroj drobcenih železniških strojev šviga pod bagerji, se naporoma pomika med kršjem in črez melnike. Ko pa so dospeli na plano in na varne tračnice, se zadrevijo, divje požvižgajoč in predirljivo pozvnanjajoč, med lesenjače in mimo njih na gradilišča, kjer

potrebujejo peska in kamenja. Tja so vlaki navozili gore s cementom napolnjenih vreč, in delavske trume zidajo velika stanovalna poslopja, ki naj bodo dom štirideset tisočem delavcev in ki morajo biti do zime pod streho.

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Sprejemamo uradnico, začetnico-stenotipistko, za slovenščino in nemščino. Ponudbe upravi lista pod »št. 1203«. 1203 3-3

Zamenjam stanovanje, obstoječe iz dveh sob, kuhinje in jedilne shrambe, proti manjšemu. Studenca, Na obrežju št. 3-II. 1238

10-15.000 kron nagrade dobi, kateri mi odstopi stanovanje v Mariboru, če mogoče v centru mesta. Vprašati specljeja Lampo, Maribor, Aleksandrova cesta 44. 1234

Gonilni jermeni iz prvostnega usnja v vsaki širini kakor tudi šiv, in vezalni jermeni v zalogi pri Ivanu Kravos, Aleksandrova cesta 13. 1185 10-5

Kumare iz svetljenakov kg 16 do 20 K. Melancani komad 4 do 6 K in vsa druga zelena navedena pri »VIT« Džamonja in družini, Maribor. Telefon 150. 1186 10-7

Prodajo se dve perzijske preproge. Na ogled Krčevina, Brncova ulica 122, vila Pavla 1219 3-2

Spedičjski, bilance zmožen

knjigovodja

amerikanskega, francoskega, italijanskega in nemškega novega dvostavnega knjigovodstva zmožen, slovenski, hrvaški in nemški korespondent, izurjen v vseh spedičjskih poslih, z najboljšimi referencami. se želi premestiti. Genjeni dopisi se prosijo pod R. 29 na upravo tega lista. 1236 2-1

Išče se za takoj zanesljiva, marljiva in mlajša

moška moč

za vodjenje večje trgovine v Mariboru. Pismene ponudbe je poslati pod adresno »B. 1000« na upravo »Tabora«. 1230 3-2

TISKOVNA ZADRUGA Z OMEJ. ZAVEZO V MARIBORU

Vabilo na pristop in podpis delnic.

Upravni odbor »Tiskovne zadruga z o. z. v Mariboru« je na svoji zadnji seji sklenil, da prične zadruga v kratkem z rednim izdajanjem knjig in drugih publikacij. Ker pa je dosedanja glavnica zadruga premajhna za večje obratovanje, se obrača tem potom na zavedno napredno javnost z vabilom, naj bi čim številnejše pristopila k zadrugi

s podpisovanjem delnic po 200 kron.

V interesu hitrejšega in boljsega uspeha bi bilo želeli, da bi vsak novi član po svojih denarnih močeh pristopil s čimvečjim številom delnic.

Prijave sprejema v to pooblaščenno ravnateljstvo **Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru**, Jurčičeva ulica 4.

Maribor, 24. julija 1922.

Upravni odbor.

Kakor doma

se počuti človek na parnikih United States Lines med Bremenom, Cherbourgom in Newyorkom. Velike, zračne posamezne in družinske sobe, z izvrstno kuhinjo in vsakim komfortom se Vam nudijo na teh parnikih ameriške vlade.

UNITED STATES LINES

BERLIN W 8: Unter den Linden 1 1137
ZAGREB: Vlatko Končić, Mihanovičeva ulica
in vsi večji poštni uradi.
Generalni zastopstvo: Norddeutscher Lloyd, Bremen.

Dražba lovov!

Lovska pravica krajevnih občin Kumen in Bohova se da potom javne dražbe do 30. junija 1928 v zakup. Dražba se vrši: za občino Kumen v torek dne 8. avgusta t. l. ob 9. uri v obč. uradu pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Za občino Bohova v ponedeljek dne 7. avgusta t. l. ob 9. uri pri okr. glavarstvu v Mariboru v sobi št. 11/I. 1237

Brat

Pepi

mi je včeraj nedeljo v Celju umrl v najlepši moški dobi.

Dr. LAJNSIČ

1240

okrajni glavar.